

Årsrapport

Jushjelpa i Midt-Norge

2014

Innhold

Innledning	1
Presentasjon av Jushjelpa i Midt-Norge	2
Historikk	2
Formål	2
Organisasjon	3
Saksbehandlere	3
Organisasjonens vedtaksorganer	4
Styremøter	4
Gruppeledermøter	4
Fellesmøter	4
Årsmøte	4
Arbeidsrutiner	4
Gruppene	4
Saksbehandlingen	5
Saksmottak	6
Hva bistår vi med?	6
Samarbeid med advokatfirma	6
Virksomheten i 2014	8
Daglig leder	8
Rettspolitisk leder	8
Styret per 31.12.2014	8
Saksbehandlere:	8
Driftsrute	9
Vårsemester	9
Sommeråpent	9
Høstsemester	10
Kurs	10
Interne kurs	10
Eksterne kurs	10
Samarbeidspartnere	11

Innholdsfortegnelse

Advokatsamarbeid	11
Bidragstyttere	11
Andre samarbeidspartnere	11
Utdrag fra saker som ble behandlet i 2014	13
Rettspolitiske prosjekter 2014	15
Viktigheten av rettspolitisk arbeid	15
Prosjekter i 2014	15
Øvrige mindre prosjekter	16
Oversikt antall saker siden 1991	17
Statistikk	19
Fordeling på de ulike rettsområder:	19
Statistikk klienter	20
Planer for 2015	25
Saksbehandling/saksmottak	25
Rettspolitiske prosjekter	26
Møter	27
Kurs	27
Faglig veiledning	28
Profilering	28
Sommeråpent	28
Økonomi	29
Budsjett 2014	29
Resultatregnskap 2014	30
Budsjett 2015	32
Firmainformasjon	33

Innledning

Denne rapporten gir en oversikt over Jushjelpe i Midt-Norges aktivitet og økonomiske situasjon i driftsåret 2014. Rapporten er ment for både internt og eksternt bruk.

Jeg vil benytte anledningen til å takke samtlige medarbeidere for flott innsats gjennom 2014. Deres bidrag er helt avgjørende for vår virksomhet.

Jushjelpe i Midt-Norge retter en stor takk til Justis- og beredskapsdepartementet, Trondheim kommune, Velferdstinget, Folkeuniversitetet i Trondheim, Høgskolen i Molde, Høgskolen i Sør-Trøndelag, NTNU og Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) for deres økonomiske bidrag i 2014.

Til slutt rettes en takk til våre samarbeidspartnere for god støtte og hjelp.

Even Gulbrand Larsen
Daglig leder
17. februar 2015

Presentasjon av Jushjelpa i Midt-Norge

Historikk

Jushjelpa i Midt-Norge, tidligere Student Jushjelpa, hadde sitt første driftsår i 1991. Rettshjelpiltaket ble igangsatt ved hjelp av Studentsamskipnaden etter initiativ fra jusstudentene. Den første tiden var det 5 jusstudenter som jobbet hos Student Jushjelpa, og det første året ble 28 saker behandlet. Tilbudet omfattet da kun byens studenter.

I løpet av de 23 årene Jushjelpa har vært i drift, har vi hatt en rivende utvikling på alle områder. Vi har fått stadig flere saker til behandling, og stadig flere saksbehandlere har blitt ansatt. I 1997 utvidet vi tilbudet til også å omfatte ikke-studenter. Jushjelpa i Midt-Norge yter nå gratis juridisk rådgivning til hele befolkningen i Midt-Norge. Dette har ytterligere vært med på å øke saksmengden.

I januar 2000 byttet vi navn til Jushjelpa i Midt-Norge.

Jushjelpa har byttet lokaler flere ganger, men er i dag å finne i Bispegata 9C, 7012 Trondheim. Lokalene tilhører Trondheim kommune.

Formål

Jushjelpas formål er tredelt.

- Å yte juridisk rådgivning til folk som ellers har problemer med å skaffe seg rettshjelp på andre måter. Jushjelpa har en sosial profil, og skal først og fremst gi hjelp til dem som trenger det mest.
- Å gjennom brosjyrer og annet materiell prøve å nå ut med informasjon til større grupper av befolkningen, blant annet for å virke forebyggende på sentrale rettsområder. På denne måten kan vi hjelpe enda flere.
- Å gi jusstudentene i Trondheim en mulighet til å praktisere sitt fag under utdannelsen. Det legges vekt på å ha en god intern opplæring, slik at våre medarbeidere skal kunne gi de rådsøkende god hjelp. Det er viktig for oss at våre klienter ikke skal stilles svakere fordi de ikke har anledning til å søke advokatbistand.

Organisasjon

Jushjelpa besto i 2014 av 22 viderekomne jusstudenter. Medarbeidere ansettes av daglig leder og styreleder. Ved ansettelsen legges det stor vekt på faglig kompetanse, personlig engasjement og egnethet.

Daglig leder er ansatt i en 100 % stilling. Nåværende daglig leder er utdannet jurist.

Medarbeiderne ansettes i en fast 50 % stilling. I tillegg til saksbehandling og klientmottak gjennomfører medarbeiderne også rettspolitiske prosjekter. Hver medarbeider må hvert semester delta på minst ett rettspolitisk prosjekt. Medarbeiderne mottar lønn for 60 % av tiden de arbeider med saksbehandling og har mottak. I tillegg til dette gir arbeid ved Jushjelpa fritak for 10 studiepoeng ved Universitetet i Oslo. Vilkaaret for å få fritak for studiepoeng, er at medarbeideren jobber her i minimum 3 semester.

Jushjelpa har også ansatt en rettspolitisk leder. I 2014 var denne personen jurist.

Jushjelpas styre er sammensatt av fire av Jushjelpas medarbeidere, samt ett eksternt medlem. Styret har en leder og to faste representanter med stemmerett. Det eksterne styremedlem har også stemmerett. I 2014 har det eksterne vervet vært besatt av advokat Pål Christian Garlie. I tillegg har tidligere daglig leder, Vegar Dalen, vært eksternt medlem i styret siden august 2014.

Saksbehandlere

I 2014 har antall saksbehandlere variert noe. Vårsemesteret hadde vi 20 saksbehandlere, og høstsemesteret hadde vi 17. Vilkaaret for opptak hos oss er at man har fullført minst ett semester på 2. avdeling. Det forutsettes at nye ansatte setter seg grundig inn i medarbeiderinstruksen. Selve opplæringen gir våre medarbeidere en generell innføring og en gjennomgang av saksbehandlingsrutiner, klientbehandling og generell informasjon om Jushjelpa i Midt-Norge. Det blir også informert om taushetsplikt og viktigheten av datasikkerhet.

Vår erfaring er at man lærer best, gjennom praktisering og samarbeid med erfarne saksbehandlere. Vi legger derfor opp til at våre nye saksbehandlere skal jobbe opplæringsvakter sammen med en eller flere erfarne medarbeidere, men at de allerede fra starten får egne klienter å følge opp.

Medarbeiderne innehar sin stilling så lenge de vil, men gjennomsnittlig lengde på engasjementet er 5 semester, altså 2,5 år. Erfarne medarbeidere er en meget viktig ressurs for oss, og vi ønsker derfor å beholde medarbeiderne så lenge som mulig. Vi søker også å holde kontakten med tidligere medarbeidere, enten som kursholdere eller som kontaktpersoner ellers.

Organisasjonens vedtaksorganer

Styremøter

Styremøter avholdes ved behov og minst hver sjette uke. Styreleder innkaller til styremøte. Vedtak fattes ved flertall. Ved lik stemmegivning er styreleders stemme utslagsgivende. Daglig leder er ikke styremedlem, men har møterett og forslagsrett.

Gruppeledermøter

Gruppeledermøter avholdes etter behov. Gjennom møtet får alle gruppelederne mulighet til å diskutere sine erfaringer rundt saksbehandlingen, og dermed mulighet til å endre rutiner og lignende rundt saksbehandlingen.

Fellesmøter

Fellesmøtene avholdes etter behov, ca. 2-3 ganger hvert semester. Disse møtene er obligatoriske for alle våre medarbeidere.

Årsmøte

Årsmøtet og halvårsmøtet er Jushjelpas høyeste organ, og skal i henhold til vedtektene avholdes innen mars og august. Årsmøtets formål er å legge føringer for Jushjelpas videre drift. Videre er det årsmøtet som velger styresammensetningen. På årsmøtet skal årsrapporten fremlegges og godkjennes. På halvårsmøtet skal en halvårlig økonomisk oversikt presenteres. Revidert budsjett skal òg legges frem og godkjennes.

Arbeidsrutiner

Gruppene

Siden januar 2011 har vi vært organisert i 5 faggrupper og hver gruppe har saksbehandling to dager i uken. Hver gruppe har en fast gruppeleder som har det overordnede ansvaret for saksbehandlingen, og 3-4 saksbehandlere under seg. Høsten 2014 ble det endret til 4

faggrupper da to grupper (Arv og familie, Kontraktsrett) ble slått sammen. Dette av økonomiske grunner. Gruppen bestod av 6 saksbehandlere.

Inndelingen i faggrupper innebærer en spesialisering innen fagområdene, og en effektivisering av saksbehandlingen. I tillegg sikres kontinuiteten i saksbehandlingen fra uke til uke. Etter hvert semester gis medarbeiderne mulighet til å skifte gruppe, men de fleste ønsker å fortsette på den gruppen de er, da de ønsker denne spesialiseringen.

Fagfordeling våren 2014:

- Husleiegruppa: Husleie- og boligrett
- Forvaltningsgruppa: straffegjennomføring, generell forvaltningsrett, utlendingsrett, trygd- og pensjonsrett, sosial- og helse rett
- Arv- og familiegruppa: arverett, ekteskap/samboer, barnerett, odelsrett, gjeldsrett
- Arbeidsrettsgruppa: arbeidsrett, fast eiendom/tingsrett
- Kontraktsrettsgruppa: erstatning, avtalerett, kjøp/salg, forbrukerkjøp, generell kontraktsrett, forsikring

Høsten 2014:

- Husleiegruppa: Husleie- og boligrett
- Forvaltningsgruppa: straffegjennomføring, generell forvaltningsrett, utlendingsrett, trygd- og pensjonsrett, sosial- og helse rett
- Arv- og familiegruppa/kontrakt: arverett, ekteskap/samboer, barnerett, odelsrett, gjeldsrett, erstatning, avtalerett, kjøp/salg, forbrukerkjøp, generell kontraktsrett, forsikring
- Arbeidsrettsgruppa: arbeidsrett, fast eiendom/tingsrett

Saksbehandlingen

Hver gruppe har en gruppeleder som har ansvar for at gruppens oppgaver blir gjennomført. Gruppeleder skal være en viderekommen student som har jobbet hos Jushjelpa i Midt-Norge i minimum 2 semester. Gruppeleder delegerer saker til gruppens medlemmer, og har kontroll over at våre brukere får svar på sine spørsmål. Hver saksbehandler forbereder sine saker som blir gjennomgått av gruppa i plenum, der gruppeleder har siste ord ved eventuell uenighet. Tema for gjennomgang er faglig innhold, valg av strategi og språk. Dette må godkjennes før svaret sendes ut til klient.

Jushjelpa i Midt-Norge skal i utgangspunktet gi klienten tilbakemelding på henvendelsen innen 5 virkedager etter at henvendelsen ble registrert. I perioder med stor sakspågang er dette ikke mulig, og også vanskelig i eksamensperioder i desember og mai.

Saksmottak

Saksmottak i våre egne lokaler har vanligvis blitt avholdt hver dag mellom kl. 0900-1500. Dette ble også gjennomført vårsemesteret 2014. Høstsemesteret hadde vi derimot stengt for mottak på fredager, slik at mottak ble avholdt mandag- torsdag kl. 0900-1500. Dette også av økonomiske årsaker.

I tillegg holder Jushjelpa i Midt-Norge en del eksterne mottak, ofte i forbindelse med foredrag. I 2014 ble det holdt mottak ved blant annet voksenopplæringen i Trondheim kommune, Levanger kommune og Oppdal kommune, Frelsesarmeen, ulike innvandreforeninger, Røde Kors og ved NTNU.

Vi tar imot nye henvendelser per oppmøte, telefon, e-post og gjennom nettsiden vår. Faglige spørsmål blir aldri besvart under saksmottaket. Sakens faktum/spørsmål blir notert i programmet vi bruker i saksbehandlingen, og saken blir ført videre til den riktige faggruppen, som behandler saken videre.

Hva bistår vi med?

Jushjelpa i Midt-Norge bistår klienter med rådgivning og informasjon. I tillegg representerer vi overfor motpart utenfor rettergang, både muntlig og skriftlig. Vi deltar også i forhandlingsmøter med motpart. Dette gjelder særlig i arbeidsrettssaker og i husleiesaker, men også på andre rettsområder vil forhandlingsmøter på et tidlig tidspunkt være med på å løse konflikten på et lavest mulig nivå.

I tillegg til dette, representerer vi også i Forlikrådet, Husleietvistutvalget og offentlig klageetater. Ettersom vi representerer hele Midt-Norge har vi ved flere anledninger vært i forliksråd utenfor Trondheim, blant annet Skaun, Rissa og Stjørdal. Jushjelpa har også representert klienter i rettsmøter for Tingretten, der vi har vært i Sør-Trøndelag tingrett, Brønnøy tingrett, Gjøvik tingrett, Inntrøndelag tingrett og Nord-Troms tingrett.

Samarbeid med advokatfirma

På årsmøtet i 2001 ble det vedtatt at Jushjelpa skulle igangsette samarbeid med ulike advokatfirma i Trondheim.

Bakgrunnen for et slikt samarbeid er at vi sender flere saker videre til advokat i løpet av et år. Det har vært reist flere innvendinger mot dette prosjektet. Først og fremst har man fryktet

for Jushjelpa i Midt-Norges uavhengighet. På grunn av dette ble det tidlig lagt inn som en premis at dersom man skulle inngå avtale med advokatkontorer, måtte det være med flere, slik at Jushjelpa ikke blir identifisert med ett enkelt advokatkontor. Målet er å til enhver tid ha et samarbeid med ca 4.

Det viktigste argumentet for et slikt samarbeid er å redusere kostnadene ved advokatbistand for våre klienter, sikre vår saksbehandling og ikke minst at det styrker vår faglige kompetanse.

I løpet av høsten 2002 startet vi samarbeid med 2 firmaer, og en standardavtale for advokatsamarbeid ble utformet, "avtale 1". I avtalen understrekes Jushjelpas uavhengighet, og at vi på ingen måte binder oss til å overføre saker til de aktuelle firmaene. Firmaene binder seg til telefonsupport, kurs, samt å gi klienter som overføres 1 time gratis vurdering av saken.

I løpet av 2005 viste det seg et behov for å ha en avtaletype som er mindre bindende for advokaten. Dette førte til utarbeidelse av enda en type avtale, "avtale 2", som kun gir oss mulighet til en faglig hjelp i enkeltsaker.

I tillegg til avtalene har Jushjelpa Midt-Norge utarbeidet interne retningslinjer for overføring av saker til advokat.

Jushjelpa og våre klienter har stor nytte av at vi kan innhente ekstern ekspertise i vanskelige juridiske spørsmål.

Virksomheten i 2014

Daglig leder

Vegar Dalen (-31.7.14)

Even Gulbrand Larsen (1.8.14-)

Rettspolitisk leder

Vårsemester: Ingrid Jeanine Pfister

Høstsemester: Anette Strøm Røsholdt

Styret per 31.12.2014

Petter Raaness, styrets leder

Anette Strøm Røsholdt, styremedlem

Lars Buan, styremedlem

Pål Christian Garlie, eksternt medlem

Vegar Dalen, eksternt medlem

Ingeborg Dyb Skjelvik, varamedlem

Saksbehandlere:

Christopher Hestnes
Petter Raaness
Pia Silderén
Marit Gjersvold
Martin Johansson
Ingrid Pfister
Marianne Sørberg
Anette Røsholdt
Erlend Pedersen
Bernhard Hyldmo
Kristine Trømborg
Lars Buan
Kine Bergmann

Even Larsen
Silje Andreassen
Odinn Adalsteinsson
Annette Reinsberg
Erik Eggen Hov
Aksel Stumpf
Ingeborg Dyb Skjelvik
Malin Lynghaug Johansen
Andreas Berg
Christina Ramsøy
Mari Lønseth

Driftsrute

Vårsemester

Utenom to uker stengt (1 uke februar samt påske) hadde vi normal drift dette halvåret, fra uke 2 til uke 20. I mai var driften noe redusert på grunn av eksamensavvikling. I uke 21 og 22 var det likevel to medarbeidere på jobb daglig, slik at mottak gikk som vanlig. Dette gjorde at de som jobbet sommeren fikk en grei start.

Sommeråpent

Også i 2014 hadde vi mulighet til å holde åpent gjennom sommeren. Fire av medarbeiderne hadde 100 % stilling gjennom sommeren, ukene 23-34, med 4 uker stengt i juli. Saksmottak ble gjennomført som vanlig i våre lokaler, samt mottak ved Trondheim fengsel etter behov.

Daværende daglig leder, Vegar Dalen, brukte juni måned på opplæring av undertegnede.

Jushjelpe i Midt-Norge vil forsøke å legge til rette for sommeråpent også i 2015. De siste årene med sommeråpent har vist at behovet for rettshjelp i Trondheimsregionen også eksisterer i sommermånedene. I tillegg har vi fått veldig gode tilbakemeldinger fra medarbeiderne som har jobbet på Jushjelpe om sommeren. Sommerjobbingen gir de en mulighet til å ta større ansvar, jobbe mer selvstendig med spesielle fagtyper, og ha kontroll over sin egen portefølje med saker.

Høstsemester

Ordinær drift startet igjen i uke 35. På grunn av flytting til nye lokaler ble dette semesteret noe annerledes: på styremøte den 8. mai 2014 ble det vedtatt noen tiltak for å sette ned kostnadene. Mottak i våre egne lokaler ble stengt på fredager, og man gikk ned fra 20 til 17 saksbehandlere.

Lokalene vi leide av Høgskolen i Sør-Trøndelag hadde vi ingen kostnader med, bortsett fra telefon. Tiltakene som ble vedtatt av styret var for å ta høyde for ytterligere kostnader ved nye lokaler.

Trondheim kommune hjalp oss med å finne nytt lokale, og vi leier nå av dem i Bispegata 9 c. Den økonomiske forskjellen viser seg ved betaling av felleskostnader, internett og strøm, samt at det ble en del engangsutgifter ved flyttingen.

Flytting ble gjennomført i uke 38. Alle medarbeidere var med på en felles dugnad, og kontoret var således stengt denne uken. Med en del oppstartsproblemer ble ikke full saksbehandling tatt opp igjen før uke 40.

Det ble holdt normal drift til og med uke 50.

Kurs

Interne kurs

Det er avholdt ulike interne kurs gjennom hele 2014 i samarbeid med våre samarbeidspartnere. Fokus har vært prosessuelle spørsmål i forbindelse med representasjon i forliksråd, husleietvistutvalg samt kurs i forhandlingsteknikker. I tillegg har alle gruppene hatt ekstern gruppeleder minst en gang hver. Denne har tilført gruppene faglig veiledning innenfor materielle spørsmål gruppa har arbeidet med.

Eksterne kurs

Det ble ikke gjennomført felles eksterne kurs for medarbeiderne i 2014. 5 medarbeidere deltok på kurs i arbeidsrett i regi av Arntzen de Besche Advokatfirma i Trondheim.

Samarbeidspartnere

Advokatsamarbeid

I 2014 hadde Jushjelpa avtale med følgende advokater/advokatkontor:

- Advokatfirmaet Pretor
- Advokatfirmaet Strand
- Advokatfirmaet Stammæs/Engelsen
- Advokatfirmaet Kyllingstad Kleveland
- Visma Advokater

Samarbeidet innebærer at advokatene bidrar med sin kompetanse i kompliserte saker. Dersom saken viser seg å være for komplisert for tiltaket, så kan saken ved enighet fra klienten overføres til et av kontorene. Saksbehandlere ved Jushjelpa kan også ringe samarbeidsadvokater for hjelp ved vanskelige juridiske problemstillinger.

I tillegg til dette forplikter de forskjellige kontorene seg til å holde foredrag for Jushjelpa.

Bidragstyttere

For å opprettholde sin virksomhet er Jushjelpa helt avhengig av økonomisk støtte. Følgende bidragstyttere gjorde vårt arbeid i 2014 mulig:

- Justis- og beredskapsdepartementet
- Trondheim kommune
- Velferdstinget
- Folkeuniversitet i Trondheim
- Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi)
- Høgskolen i Molde
- Norges teknisk-naturvitenskapelig universitet – NTNU
- Høgskolen i Sør-Trøndelag

Andre samarbeidspartnere

I løpet av 2014 har Jushjelpa forsøkt å knytte til seg relevante samarbeidspartnere, samtidig som vi har forsøkt å opprettholde allerede samarbeid. Vi har i 2014 hatt samarbeid med følgende:

- IMDi
- Husleietvistutvalget
- Voksenopplæringen Trondheim kommune

- Voksenopplæringen Levanger kommune
- Trondheimsregionen
- Dialogsenteret
- SEIF
- Studentrettshjelpstiltakene
- Gatejuristen

Utdrag fra saker som ble behandlet i 2014

- En mann med litauisk statsborgerskap tok kontakt med Jushjelpa da han ikke hadde fått lønn fra sin arbeidsgiver i Norge på flere måneder. Jushjelpa sendte lønnskrav og tok senere ut forliksklage mot arbeidsgiver. Etter opplysninger om at arbeidsgiver var begjært konkurs fra en annen kreditor ble forliksklage trukket, og Jushjelpa bistod mannen med å få lønnen gjennom statens lønnsgaranti.
- En student hadde fått et erstatningskrav fra sin utleier grunnet påståtte skader på husrommet. Etter at han kontaktet Jushjelpa ble det forsøkt å komme til en løsning med utleier, men klage til Husleietvistutvalget ble sendt fra utleiers side. Jushjelpa bistod med skriving av tilsvar og alt annet i prosessen med saken i HTU. Studenten ble frikjent fra erstatningskravet etter vedtak fra HTU.
- En utenlandsk arbeidstaker hadde blitt oppsagt da han hadde etterspurt manglende lønn hos sin arbeidsgiver. Jushjelpa tok kontakt med arbeidsgiver og sendte lønnskrav/erstatning på vegne av arbeidstaker. Saken ble løst med et utenomrettslig forlik.
- En mann fra Irak tok kontakt med Jushjelpa da han hadde fått avslag om oppholdstillatelse fra UDI. Jushjelpa sendte omgjøringsbegjæring til UNE da det forelå nye opplysninger i saken, som gjorde at det var sannsynlig fare for forfølgelse i hjemlandet. Saken ble behandlet i muntlig nemndsmøte og mannen fikk medhold.
- En mann tok kontakt med Jushjelpa da han hadde fått avslag om offentlig stønad til motorkjøretøy. Jushjelpa sendte klage på vegne av klienten, og etter meget lang saksbehandlingstid hos NAV ble stønad til motorkjøretøy innvilget høsten 2014.
- En kvinne som skulle flytte fra sin samboer tok kontakt med Jushjelpa med spørsmål om hun hadde krav på noe økonomisk vederlag da hun ikke eide en andel av deres felles bolig. Jushjelpa sendte generell informasjon om det økonomiske oppgjøret ved samlivsbrudd mellom samboere, samt svar på konkrete spørsmål.
- En eldre dame som satt i uskiftet bo tok kontakt da hun lurte på hvordan hennes råderett over boet var. Jushjelpa sendte utfyllende informasjon om hennes råderett og begrensninger ved denne.
- Jushjelpa ble kontaktet av en mann som hadde oppdaget mange feil med bruktbilen han hadde kjøpt en måned tidligere. Selger ville ikke besvare mannens henvendelser. Jushjelpa utformet et brev til selger og saken ble løst ved retting av feilene.

- En kvinne kontaktet Jushjelpa med spørsmål om hun kunne flytte med barna sine når fast bosted var hos henne. Jushjelpa sendte en e-post med utfyllende redegjørelse av de aktuelle bestemmelsene i barneloven.
- En gruppe studenter tok kontakt med Jushjelpa da leiligheten de leide i fellesskap hadde mugg og andre mangler. Jushjelpa kontaktet utleier med krav om retting og prisavslag. Saken endte med utenomrettslig løsning og studentene flyttet ut av leieobjektet.

Rettspolitiske prosjekter 2014

Viktigheten av rettspolitisk arbeid

Jushjelpe i Midt-Norge er av den oppfatning at flere vil kunne forutberegne sin rettsstilling, ved at vi opplyser utsatte/ressurssvake grupper om deres rettigheter. Formålet med vårt rettspolitiske arbeid er å bedre rettstilstanden for våre klientgrupper, samt opplyse om deres rettigheter og plikter. Ved å oppsøke ulike klientgrupper med juridisk informasjon mener vi at vi gjør en viktig jobb for å bedre rettssikkerheten. I vårt arbeid med oppsøkende virksomhet i for eksempel innvandrergupper mener vi at vi bidrar med å heve deres kompetanse, men også hjelper dem å integreres i det norske samfunnet. Jushjelpe forsøker hele tiden å ha en aktiv profil gjennom foredrag og ved å utgi rettighetsinformasjon. Vi opplever at rettighetsinformasjon er en svært effektiv form for rettshjelp, ved at vi kan arbeide forebyggende og nå ut til mange på samme tid.

Prosjekter i 2014

Jushjelpe i Midt-Norge mottok også i 2014 prosjekttilskudd fra IMDi. Tilskuddet skulle brukes til blant annet videreutvikling av håndboken, «Juridisk håndbok for innvandrere i Norge». Håndboken er et oppslagsverk innenfor temaene: arbeidsrett, husleie, forbrukerkjøp, kjøpsrett, utlendingsrett, gjeld, arverett og fri rettshjelp. 2. utgave, som ble utgitt i 2013, ble oversatt til engelsk og fransk i 2014. Dette for å gi flere muligheten til å benytte seg av boken.

I 2014 begynte vi å samarbeidet med Dialogsenteret i Trondheim kommune. Flerkulturelt Informasjon og Dialogsenter i Trondheim (FIDS) er et senter som er opprettet for å styrke kommunens integreringsarbeid, og skal være en møteplass for kontakt og dialog mellom innvandrere, flyktninger, myndigheter og majoritetsbefolkningen. Jushjelpe har her avholdt et kurs som vi har kalt «Train the trainers». Deltakere som har vært invitert er ledere av ulike innvandrereforeninger og tema har vært rettigheter og plikter i arbeidslivet. Tanken bak kurset er at vi skal øke deltakernes kunnskap, slik at de kan gi denne videre til sine medlemmer. Vi har fått meget gode tilbakemeldinger fra både deltakere og Dialogsenteret, og kurset blir gjennomført igjen i 2015. Kurset ble gjennomført to ganger i løpet av 2014.

I tillegg til «Train the trainers» holdt vi også foredrag på Dialogsenteret gjennom deres kurs i lokalkunnskap. Det ble her holdt foredrag i juridiske tema som ekteskap, barn og foreldre, utlendingsrett og enkel avtalerett.

I 2014 ble det også holdt foredrag ved voksenopplæringen i Trondheim kommune, Levanger kommune og Oppdal kommune. Foredraget som ble holdt heter «Innføring i norsk rett» og har blitt godt mottatt fra voksenopplæringen. Foredraget ble også holdt på Røde Kors i Trondheim. I tillegg ble vi invitert til å holde foredrag for polsk forening. Dette etter at lederen i foreningen hadde vært med på kurset «Train the trainers». Foreningen ønsker at vi holder foredrag også i 2015.

Det ble i 2014 produsert noe rettighetsinformasjon. Dette er blant annet en artikkel med tips før man inngår en husleieavtale og en informasjonsbrosjyre om hvordan man bør forholde seg ved avslag fra NAV på ulike ytelser.

I tillegg er det produsert en håndbok som skal hete «studentvett». Boken skal inneholde juridiske temaer som vi mener er viktige for studenter å ha kunnskap om. Dette er: arbeidsrett (rettigheter som deltidsansatt), husleierett, studentrett (rettigheter ved klage på eksamen osv.). Boken ferdigstilles i 2015.

Gjennom Gatejuristens prosjekt med oppsøkende virksomhet mot rom folk i Norge, hadde vi i 2014 ansvar for å gjennomføre undersøkelsen i Trondheim. Undersøkelsen gikk ut på at vi møtte denne gruppen direkte, og undersøkte gjennom spørsmål om de hadde behov for juridisk hjelp. Vi tok også inn juridiske spørsmål som de hadde. Møtene ble gjennomført på Hveita dagsenter hos Frelsesarmeen.

Øvrige mindre prosjekter

Det ble også i 2014 holdt noen foredrag på videregående skoler. Tema for foredragene var husleie, arbeid og gjeld/kjøp/salg.

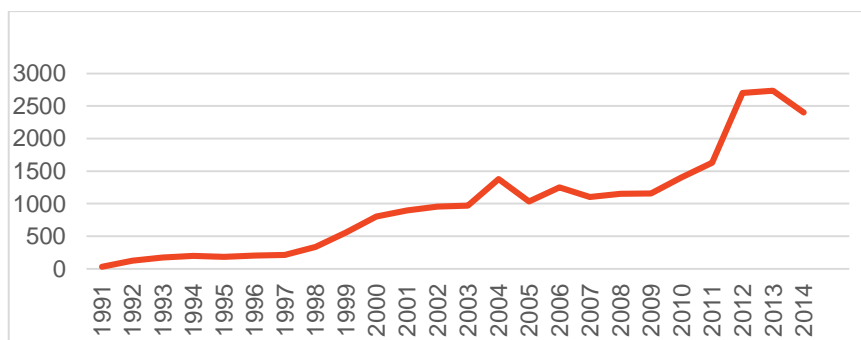
Samboerkontrakt som ble utformet av Jushjelpe i 2013 ble delt ut i midtbyen i Trondheim den 14. februar 2014.

En av våre medarbeidere skrev kronikk i Adresseavisen om sosial dumping den 6. oktober 2014.

Sammen med de andre studentrettshjelpstiltakene driver vi nettstedet www.gratisrettshjelp.no. Dette er en samleside for tiltakene der vi har samlet mange juridiske artikler og brosjyrer om rettsområdene vi arbeider med.

Oversikt antall saker siden 1991

1991	28
1992	124
1993	175
1994	195
1995	184
1996	201
1997	214
1998	336
1999	555
2000	803
2001	894
2002	956
2003	969
2004	1380
2005	1036
2006	1251
2007	1104
2008	1151
2009	1159
2010	1403
2011	1630
2012	2701
2013	2734
2014	2401

Antall henvendelser

Jushjelpe i Midt-Norge hadde den største økningen av antall saker i 2012 på 2701 saker. I 2014 har antallet gått noe ned fra 2013. Hva som er årsaken til dette vil være vanskelig å slå fast, men da vi hadde en del stengt høsten 2014 grunnet flytting, kan dette være noe av årsaken. Flyttingen gjorde at vi i en 2 ukers-periode var vanskelig å få tak i for våre brukere, da det var en del problemer med internett og telefon. I tillegg var det mange som ikke hadde fått med seg at vi hadde flyttet, slik at de rett og slett ikke fant oss. Til slutt hadde vi en uke ekstra stengt sommeren 2014.

Målet for Jushjelpe vil fortsatt være å behandle 3000 – 3500 sakshenvendelser hvert år.

Statistikk

Fordeling på de ulike rettsområder:

Sakstype	Antall	%
Annet		
Arbeidsrett	402	17 %
Arverett	205	9 %
Husleierett	559	23 %
Avtalerett/kjøp/salg	271	11 %
Barn og foreldre	78	3 %
Ekteskap	107	4 %
Erstatningsrett	66	3 %
Fast		
eiendom/tingsrett	157	7 %
Fengselsrett	16	1 %
Forvaltningsrett	94	4 %
Gjeldsrett	85	4 %
Samboerforhold	101	4 %
Skatt- og avgiftsrett	7	0 %
Sosial- og helserett	45	2 %
Straffe- og politirett	33	1 %
Trygd- og pensjonsett	54	2 %
Utlendingsrett	121	5 %
SUM	2401	100 %

Statistikk klienter**Kjønn**

Mann	45 %
Kvinne	53 %
Annet	1 %
Ubesvart	1 %
Totalt	100 %

Alder

<18	1 %
19-30	41 %
31-40	22 %
41-50	17 %
51-60	12 %
61-67	4 %
68>	3 %
Ubesvart	0 %
Totalt	100 %

Sivilstatus

Gift	29 %
Enslig	37 %
Separert	9 %
Enke/-mann	2 %
Samboende	23 %
Ubesvart	0 %
Totalt	100 %

Yrke

Arbeidsledig	10 %
Trygdet	10 %
Student	23 %
Arbeid i hjemmet	1 %
Selvstendig næringsdrivende	3 %
Primærnæring	0 %
Heltid	36 %
Deltid	11 %
Pensjonist	6 %
Annet	0 %
Ubesvart	0 %
Totalt	100 %

Utdannelse

Grunnskole	8 %
Videregående	21 %
Yrkesfaglig	16 %
Høgskole/universitet	51 %
Annet	4 %
Ubesvart	0 %
Totalt	100 %

Hvordan hørt om Jushjelpa?

Venner/bekjente	42 %
Mediaomtale	5 %
Internett	27 %
Telefonkatalog	0 %
Plakat/brosjyre	2 %

Offentlig kontor	15 %
Info ved studiested	3 %
Krisesenter	1 %
Annet	3 %
Ubesvart	2 %
Totalt	100 %

Kontaktet via

Telefon	30 %
Brev/fax	1 %
E-post/nettbasert mottak	49 %
Fremmøte på vårt kontor	15 %
JH oppsøkende virksomhet	4 %
Ubesvart	1 %
Totalt	100 %

Har klient kontaktet advokat?

Ja	9 %
Nei	87 %
Annet	4 %
Ubesvart	0 %
Totalt	100 %

Vært i kontakt med Jushjelpa tidligere?

Ja	16 %
Nei	83 %
Ubesvart	1 %
Totalt	100 %

Gjort om Jushjelpa ikke fantes

Kontaktet advokat	26 %
Offentlig kontor	15 %
Gjort det selv	13 %
Ingenting/vet ikke	41 %
Annet	1 %
Ubesvart	2 %
Totalt	100 %

Inntekt klient

0-100.000	20 %
101.000-246.000	26 %
247.000-300.000	12 %
301.000-400.000	16 %
Mer enn 400.000	19 %
Ubesvart	7 %
Totalt	100 %

Gjeld klient

0-100.000	30 %
101.000-500.000	25 %
501.000-1.000.000	9 %
1.000.000-2.000.000	18 %
Mer enn 2.000.000	16 %
Ubesvart	2 %
Totalt	100 %

Nasjonalitet

Norge	79 %
Andre land	21 %
Ubesvart	0 %
Totalt	100 %

Kommuner

Trondheim	55 %
Andre	45 %
Ubesvart	0 %
Totalt	100 %

Fylker

Sør-Trøndelag	63 %
Nord-Trøndelag	6 %
Andre	31 %
Ubesvart	0 %
Totalt	100 %

Planer for 2015

2014 har vært preget av noe økonomisk usikkerhet og flyttingen av lokaler gjorde at driften ble noe begrenset i perioder. I 2015 utvider vi med flere medarbeidere igjen, slik at vi får større kapasitet enn hva vi hadde høsten 2014.

Driftsruten blir seende slik ut:

Uke 2-21: normal drift bortsett fra påskeferie

Uke 22-27: sommeråpent

Uke 28-31: stengt

Uke 32-34: sommeråpent

Uke 35-50: normal drift

Uke 51 og 52: stengt

Saksbehandling/saksmottak

Fordeling av faggrupper blir slik i 2015:

- Husleiegruppa: Husleie- og boligrett
- Forvaltningsgruppa: straffegjennomføring, generell forvaltningsrett, utlendingsrett, trygd- og pensjonsrett, sosial- og helserett, gjeldsrett
- Arv- og familiegruppa: arverett, ekteskap/samboer, barnerett, odelsrett
- Arbeidsrettsgruppa: arbeidsrett, fast eiendom/tingsrett
- Kontraktsrettsgruppa: erstatning, avtalerett, kjøp/salg, forbrukerkjøp, generell kontraktsrett, forsikring

Vår kompetanse styrkes av at saksbehandlerne blir på samme faggruppe over flere semestre, men det vil fortsatt bli gitt mulighet til å bytte gruppe. Vurderingen foretas konkret, og av daglig leder, med grunnlag i saksbehandlerens ønske, og hvorvidt et eventuelt bytte vil påvirke kvalitetssikringen vår nevneverdig.

Saksmottak vil bli gjennomført på kontoret hver dag mellom kl. 09.00- 15.00. Det er i hovedsak én saksbehandler på mottakene, men i perioder med stor pågang kan det være

behov å være en saksbehandler ekstra. Forvaltningsgruppa fortsetter å avholde saksmottak ved Tunga og Leira fengsel etter behov, vanligvis hver tredje uke.

Rettspolitiske prosjekter

Jushjelpe ønsker å fortsette stillingen med en rettspolitisk leder, både for å jobbe mer organisert og målrettet med rettspolitiske prosjekter. Stillingen muliggjør prosjekter av større omfang. Stillingen vil også kunne avlaste saksbehandlere som allerede blir pålagt ulønnet ekstraarbeid både i og utenfor jobb. Ansettelsen vil også være et svært positivt tilskudd til Jushjelpe. De ansatte vil ha en person å forholde seg til, prosjekter vil kunne effektiviseres raskere samt at det vil bli mer ryddig med en person som organiserer alle rettspolitiske prosjekter hos Jushjelpe.

Sosial dumping er et stadig problem. Jushjelpe ser at svært mange arbeidstakere med minoritetsbakgrunn utsettes for sosial dumping i arbeidslivet. Det typiske er lavere lønn eller dårligere arbeidsrettslige vilkår enn nordmenn, som utfører samme arbeidsoppgaver. Det samme gjelder hva angår overtid og utbetaling av feriepenger. Jushjelpe ser på bakgrunn av vår saksbehandling et stort behov for informasjon rundt disse temaene. I 2014 opplevde vi en større økning av sakshenvendelser fra utenlandske klienter som mulig har blitt utsatt for sosial dumping. Dette ser vi også i statistikken ved at det er en klar økning i sakshenvendelser som omhandler arbeidsrettslige spørsmål. En stor del av disse sakene gjelder arbeidstakere med utenlandsk bakgrunn som ikke har fått lønn, blitt oppsagt urettmessig eller som jobber under forhold som ikke tillates etter arbeidsmiljøloven.

I 2015 har vi flere prosjekter som per nå er i planleggingsfasen. Dette er:

- «Train the employers». Tanken her er å samle tillitsvalgte og arbeidsgivere til foredrag om arbeidstakeres rettigheter. Jushjelpe i Midt-Norge ønsker å bedre kunnskapen til tillitsvalgte og arbeidsgivere i utsatte yrker. Gjentatte ganger ser man at det er innenfor håndverkeryrkene, rengjøringsbransjen og restaurantbransjen at dette ofte skjer. Innenfor disse yrkesgruppene er det stor grad av utenlandsk arbeidskraft, og disse ansatte vet ofte ikke sine egne rettigheter. Jushjelpe i Midt-Norge ønsker å arrangere en uformell fagkveld, hvor vi ønsker å holde et foredrag hvor vi opplyser arbeidsgiver og tillitsvalgte om deres ansvar. Videre ønsker vi å opplyse om alvorligheten av sosial dumping, og på denne måten søke å forebygge dette.

- «Train the trainers». Prosjektet ble vellykket gjennomført i 2014 og vil bli gjentatt i 2015.
- Vi ser også at flere av de utenlandske arbeidstakerne har med seg sine familier til Norge. Det er minst like viktig at familiene trives og integreres i samfunnet. Jushjelpa har derfor tatt kontakt med Living in Trondheim, slik at vi kan komme i kontakt med disse familiene for å gi dem en innføring i relevante rettsområder. Vi mener at dersom familiene også trives, vil dette gi en positiv virkning også for arbeiderne.
- Vi jobber også med oversetting av «Juridisk håndbok for innvandrere», slik at denne nå kommer i en fransk utgave. Vi ser en stor økning i fransktalende arbeidsinnvandrere, og ønsker at også disse skal kunne ivareta sin rettssikkerhet gjennom rettighetsinformasjon. Denne utgaven blir i første omgang publisert kun elektronisk. Arbeid med oversetting er satt i gang.
- I år ønsker vi også å oversette vårt hefte «Sosial dumping» til engelsk. I dag finnes heftet bare på norsk og vil derfor kunne være aktuell for de som har lært seg språket. Ved å få denne oversatt til engelsk vil flere kunne benytte seg av dette heftet med rettighetsinformasjon.
- Foredraget «Innføring i norsk rett» for voksenopplæringen. Dette vil først og fremst avholdes i Trondheim kommune. Om det vil avholdes i distriktet beror på kapasitet/økonomi.
- Foredrag for innvandrerforeninger.
- Til slutt ønsker vi i 2015 å påvirke lovgiver mer aktivt enn tidligere, ved å sende inn høringsuttalelser til de ulike departement.

Møter

Fellesmøtene avholdes etter behov, årsmøte avholdes minst to ganger i løpet av året. Gruppeledermøter og styremøter fastsettes av organet i henhold til vedtektene.

Kurs

Det er planlagt noe intern opplæring i løpet av vårsemesteret. Det vil bli holdt kurs av våre samarbeidsadvokater i ulike tema. Dette kan være tema som klientbehandling, forhandlingsteknikk, skriving av stevning/tilsvar ol. Formålet er å gi de ansatte ytterligere kunnskap og kompetanse.

Kurs for høstsemesteret vil bli fastlagt senere i året. Studentrettshjelpstiltakenes fellesseminar vil også bli avholdt høsten 2015, og Jusshjelpa i Nord-Norge er i gang med planleggingen.

Faglig veiledning

Vi vil fortsette med eksterne gruppeledere to ganger i året per gruppe. Dette foregår ved at en av våre samarbeidspartnere tar del i saksbehandlingen og evaluerer arbeidet. Dette gir medarbeiderne en god pekepinn på hvordan det faglige nivået på gruppa er, samtidig det erfaringsmessig øker kunnskapsnivået på gruppa.

Profilering

Vi vil på samme måte som i 2014 stå på stands og gi ut infomateriale på skoler, offentlige kontorer og liknende. Ut over dette har Jusshjelpa ingen planer om annen profilering.

På grunn av knappe ressurser har vi dessverre begrenset mulighet til å nå ut til befolkningen utenfor Trondheim, ved først og fremst å holde mottak utenfor byen. Dette er likevel noe vi vil jobbe mot å få til, da vi mener behovet for gratis juridisk rådgivning er like stort andre plasser i Midt- Norge.

Sommeråpent

Det er satt av midler til fire stillinger i 100 % for sommeren 2015.

Økonomi

Budsjett 2014

<u>Inntekter</u>	
Justisdepartementet	kr 1 200 000,00
Trondheim kommune	kr 120 000,00
NTNU	kr 20 000,00
Advokatforeningen	kr 10 000,00
Folkeuniversitetet	kr 30 000,00
Velferdstinget drift	kr 82 000,00
Velferdstinget lønn	kr 100 000,00
IMDI	kr 350 000,00
Andre	kr -
Renteinntekter	kr -
Sum	kr 1 912 000,00

<u>Kostnader</u>	
Lønn inkl AGA	kr 1 654 700,00
AGA	kr -
Kurs	kr 10 000,00
Sosiale kostnader	kr 20 000,00
Annen personalkostnad	kr 5 000,00
Inventar	kr 5 000,00
IT-kostnader	kr 10 000,00
Regnskap/revisjon	kr 20 000,00
Kontorrekvisita	kr 10 000,00
Litteratur	kr -
Interne møter	kr 15 000,00
Eksterne møter	kr 15 000,00
Ledermøter	kr 15 000,00
Fellesseminar	kr 35 000,00
Telefon	kr 25 000,00
Porto	kr 15 000,00
Reklame/ profilering	kr 5 000,00
Trykking	kr 30 000,00
Forsikring	kr 22 000,00
Rettsbegyr	kr -
Bank og kortgebyr	kr 300,00
Sum	kr 1 912 000,00

Resultatregnskap 2014

Kontonr.	Navn		
Driftsinntekter			
3000	Bidrag Velfredstinget	kr	-82 909,52
3001	Bidrag Trondheim Kommune	kr	-130 000,00
3002	Bidrag Melhus Kommune	kr	-
3005	Bidrag Stjørdal Kommune	kr	-
3006	Bidrag Justisdepartementet	kr	-1 173 554,00
3008	Bidrag Andre	kr	-635 000,00
	Sum Driftsinntekter	kr	2 021 463,52
Driftskostnader			
5400	Arbeidsgiveravgift	kr	-
5950	Kurskostnader	kr	472,00
5980	Sosiale kostnader	kr	20 821,90
5990	Annen personalkostnad	kr	5 391,17
6000	Avskrivninger	kr	-
6200	Strøm, brensel	kr	-
6300	Kostnad lokaler	kr	10 000,00
6540	Kostnadsført inventar	kr	6 748,10
6580	IT-kostnader	kr	26 142,57
6700	Revisjonshonorarer	kr	27 425,00
6720	Honorar lønn inkl. arbeidsgiveravgift	kr	1 344 060,72
6800	Kontorrekvisita	kr	43 422,02
6840	Litteratur	kr	2 912,00
6860	Interne møter	kr	7 322,89
6861	Eksterne møter	kr	16 680,00
6862	Ledermøter	kr	11 631,22
6863	Fellesseminar	kr	173 918,96
6900	Telefon	kr	20 352,51
6902	Telefongodtgjørelse daglig leder	kr	-
6940	Porto	kr	12 208,00
7140	Reisekostnad, ikke oppgavepliktig	kr	-
7323	Reklame/Profilering	kr	6 555,89
7420	Gaver	kr	-
7430	Gaver, ikke fradragsberettiget	kr	1 913,35
7500	Forsikringer	kr	22 593,00
7610	Rettsgebyr	kr	-
7770	Bank og kortgebyr	kr	627,00

7790	Produksjonskostnad	kr	64 047,50
7791	Annen kostnad	kr	-
8050	Renteinntekt bankinnskudd	kr	-16 555,09
Sum Driftskostnader		kr	-1 808 690,71
Sum Driftsresultat		kr	212 772,81

Kommentarer til regnskapet

- Jushjelpe var arrangør for fellesseminaret i 2014. Det ble her søkt om midler særskilt for dette. Det er likevel lagt inn i det vanlige regnskapet, slik at inntektene ser noe større ut enn hva som er realiteten. Seminaret gikk med overskudd på kr 12 000. Dette skal overføres til Jushjelpe i Nord-Norge som skal arrangere i 2015, men er ført i resultatet.
- For 2014 søkte Jushjelpe om kr 1 200 000 i tilskudd fra Justis- og beredskapsdepartementet. Jushjelpe ble tildelt kr 1 000 000, men klagde på dette i juni. Svar på klagen fikk vi i oktober, og fikk da tildelt et ekstra beløp på kr 173 554. Som følge av at vi skulle bytte lokaler og at vi i utgangspunktet hadde fått mindre i tilskudd, var tiltak for sparing allerede satt i verk august 2014. Da svaret på klagen kom såpass sent i året, var det vanskelig å endre tiltakene. Tilskuddet kom likevel godt med til utgifter i forbindelse med nye lokaler, men en del går inn som egenkapital.
- Leie for 2015 ble betalt i 2014, men er ikke ført i resultatet. Beløpet er kr 40 000.
- Noe av tilskuddet vi har søkt om for 2015 ble overført oss allerede i 2014. Dette er til sammen kr 30 000. Dette er lagt inn i resultatet for 2014.

Det reelle resultatet for 2014 er dermed kr 130 772,81.

Budsjett 2015

Budsjett 2015		Merknader
Inntekter		
Justisdepartementet	kr 1 121 300,00	
Trondheim kommune	kr 133 000,00	
NTNU	kr 20 000,00	
Folkeuniversitetet	kr 20 000,00	
Velferdstinget drift	kr 130 000,00	
IMDI	kr 400 000,00	
Renteinntekter	kr 15 000,00	
Lovdata	kr 10 000,00	
Stavanger kommune	kr 10 000,00	
Sum	kr 1 859 300,00	
Kostnader		
Lønn inkl AGA	kr 1 556 194,98	
AGA	kr 1 015,00	
Kurs	kr 10 000,00	
Sosiale kostnader	kr 20 000,00	
Annen personalkostnad	kr 5 000,00	
Inventar	kr 5 000,00	
IT-kostnader	kr 20 000,00	
Regnskap/revisjon	kr 30 000,00	
Kontorrekvisita	kr 20 000,00	
Strøm, brensel	kr 25 000,00	
Kostnad lokaler	kr -	leie for 2015 ble betalt i 2014.
Litteratur	kr 1 000,00	
Interne møter	kr 15 000,00	
Eksterne møter	kr 15 000,00	
Ledermøter	kr 15 000,00	
Fellesseminar	kr 25 000,00	
Telefon	kr 20 000,00	
Porto	kr 12 000,00	
Reklame/ profilering	kr 10 000,00	
Gaver uten fradrag	kr 30 000,00	
Forsikring	kr 23 490,02	
Rettsbegyr	kr -	
Bank og kortgebyr	kr 600,00	
Sum	kr 1 859 300,00	
Resultat		0,00

Firmainformasjon

Jushjelpa i Midt-Norge

Bispegata 9 C, 7012 Trondheim

Tlf. 73515250

www.jushjelpa.no

